

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Baki Ágnes ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Járai Gábor ügyvéd által képviselt alperes ellen baleseti kártérítés iránt a Fővárosi Munkaügyi Bíróságnál 24.M.2497/2007. szám alatt megindított és másodfokon a Fővárosi Bíróság 55.Mf.639.764/2008/5. számú közbenső ítéletével jogerősen elbírált perében az említett másodfokú határozat ellen az alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

k ö z b e n s ő í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Fővárosi Bíróság 55.Mf.639.764/2008/5. számú közbenső ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek
- tizenöt nap alatt - 10.000 (tízezer) forint felülvizsgálati
eljárási költséget, valamint - felhívásra - az államnak 36.000
(harminchatezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

I n d o k o l á s :

A felperes biztosítási üzletkötőként állt az alperes alkalmazásában. 2003. január 3-án a munkavégzése során egy ügyfél lakásától az alperes telephelyére a P. C.-nél az autóbusról lelépve a buszmegállóban a jeges úton elcsúszott, és bokatörést szenvedett.

A felperes a keresetében a balesettel összefüggésben felmerült kárai megfizetését kérte. A Fővárosi Munkaügyi Bíróság 24.M.2097/2007/16. számú közbenső ítéletében megállapította az alperes kártérítési felelősségét. Az elsőfokú ítélet indokolása szerint a felperes az általa ellátott üzletkötő tevékenységből adódóan kötetlen munkaidőben dolgozott, a feladatához tartozott biztosításkötés az ügyfelek lakásán is. A munkavégzés jellege folytán a felperes tehát rendszeresen a munkáltató telephelyén kívül végezte a munkáját, így a telephelyen kívül végzett tevékenység a munkaviszonyával összefüggésben álló, és az alperes működési körébe eső tevékenység volt. A felperesnek a közlekedés során adódó veszélyhelyzetével a munkáltatónak számolnia kellett, mivel a működési kör nem korlátozódott a munkáltató telephelyére. A felperes a munkahelyére való közlekedés közben a munkaviszonyával összefüggésben szenvedett sérülést, hiszen a munkavégzéshez szükséges nyomtatványokat kívánta magához venni. A balesetkor tevékenység a munkáltató működésével összefüggő volt, ezért az Mt. 174. § (2) bekezdés alapján sem mentesülhet az alperes a kárfelelősség alól azon az alapon, hogy a részéről a baleset objektíve elháríthatatlan volt.

Az alperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Bíróság 55.Mf.639.764/2008/5. számú közbenső ítéletével az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése értelmében figyelemmel a Pp. 254. § (3) bekezdésére is, annak helyes indokai alapján helybenhagyta. A megyei bíróság - hivatkozva az MK.29. számú

állásfoglalás b) pontjára - azt emelte ki, hogy annak vizsgálatánál, miszerint a baleset a munkáltató működési körébe esik-e, a végzett munka jellegére, és a munkavégzés körülményeire is figyelemmel kell lenni. Így a telephelyen kívül végzett munka során keletkezett kár esetén is fennállhat a működési kör és a kárt előidéző ok között az összefüggés. Ezen összefüggés - akkor, ha a munkavállaló baleseti veszélynek rajta kívülálló okból van kitéve - azon az alapon állapítható meg, hogy a munkavállaló a munkát a számára adott körülmények között köteles végezni. Ezért az ezzel összefüggő baleseti veszélyhelyzettel a munkáltatónak számolnia kell, és a munkáltató nem mentesülhet azon az alapon, hogy a balesetet a működési körén kívül eső ok idézte elő.

Az alperes nem tette vitássá, hogy a felperes kötetlen munkaidőben dolgozott, személygépkocsival nem rendelkezett. Biztosítási üzletkötőként a munkavégzése során rendszeresen tömegközlekedési eszközöket használt, amelynek költségét az alperes megtérítette, tehát a munkavégzéssel összefüggő baleseti veszélyhelyzettel a munkáltatónak is számolnia kellett. Az alperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős közbenső ítéletnek az elsőfokú közbenső ítéletre is kiterjedő hatályon kívül helyezését, új eljárásban új határozat meghozatalát kérte. Arra hivatkozott, hogy a balesetet a működési körén kívül eső elháríthatatlan ok idézte elő, mivel az kizárólag a munkavállaló döntése alapján igénybe vett tömegközlekedési eszköz használatából eredően következett be. Álláspontja szerint az MK. 29. számú állásfoglalás alapján sem tartozik az alperes kárfelelősséggel, mivel a munkáltatónak nem kellett azzal számolnia, hogy a munkavállalója a jeges úttesten elcsúszik. A felperest semmilyen munkáltatói utasítás nem kötötte, hogy az adott időjárási viszonyok között munkát végezzen, vagyis hogy bemenjen a munkahelyére. Annak felmérése pedig, hogy a felperes az adott körülmények között képes-e biztonságosan közlekedni, a felperesi felelősség körébe tartozik, hiszen kötetlen munkaidőben dolgozott, retorzió nem érhetett volna amiatt, hogy az időjárási körülményeket és a járdák közlekedésre alkalmatlan állapotát is figyelembe véve határozza meg a munkarendjét. A munkáltató az irodai munkakörben foglalkoztatott, tömegközlekedéssel utazó munkavállaló esetében objektíve egy esetleges közlekedési baleset bekövetkezésével számolhat, azonban a munkavállalót már gyalogosan ért, részben figyelmetlenségből bekövetkező baleset esetén az okozati összefüggés a működési kör és a kárt előidéző ok között nem állapítható meg. A felperes nem a munkáltató utasítására, hanem saját döntése és útvonal-kiválasztása, tehát a kellő körültekintés és gondosság elmulasztása miatt szenvedett balesetet. E körülményt legalább az Mt. 174. § (3) bekezdés alapján mint súlyosan gondatlan munkavállalói közrehatást, kármegosztást eredményező tényezőként figyelembe kellett volna venni.

A felperes a felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős közbenső ítélet hatályban történő fenntartását kérte.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A perben az alperes azt nem vitatta, hogy a felperes a munkaviszonyával összefüggésben szenvedett sérülést. Az Mt. 174. § (2) bekezdésre hivatkozással kérte a kárfelelősség alóli mentesítését, mivel álláspontja szerint a balesetet a működési körén kívül eső elháríthatatlan ok idézte elő. Az eljáró bíróságok helytállón hivatkoztak az MK. 29. számú állásfoglalásra tekintettel kialakított következetes bírói gyakorlatra, miszerint a telephelyen kívül végzett munka során keletkezett kár esetén a működési kör vizsgálatánál figyelemmel kell lenni arra, hogy a munkavállaló a munkát a számára adott körülmények között köteles végezni.

Alaptalanul hivatkozott a felülvizsgálati kérelemben az alperes arra, hogy a tömegközlekedéssel utazó munkavállalója esetében objektíve csak egy esetleges közlekedési baleset bekövetkeztével, mint veszélyhelyzettel számolhatott, a felperest mint gyalogost ért balesettel viszont nem. A felperes a busz P.C.-nél lévő megállójában a buszról történő leszállás közben szenvedett balesetet (keresetlevél mellékleteként elfekvő utasbaleseti jegyzőkönyv, baleseti táppénzt megállapító határozat, üzemi baleseti jegyzőkönyv). A baleset tehát a felperest a tömegközlekedési eszköz igénybevétele során (az arról történő leszálláskor) érte. Alappal tehát nem hivatkozhat az alperes arra sem, hogy a felperes balesete nem a működési körében történt. Erre tekintettel azon körülmény, hogy a munkáltató részéről a baleset bekövetkezte objektíve nem volt elhárítható, a munkáltató kárfelelőssége alóli mentesülését nem eredményezi [Mt. 174. § (1) bekezdés]. Alaptalan az alperesnek az Mt. 174. § (3) bekezdés szerint a felperes vétkes közrehatásából eredő kármegosztásra történő hivatkozása. A felperes részéről ugyanis nem tekinthető az általános élettapasztalatot kirívóan gondatlanul figyelmen kívül hagyó munkavállalói magatartásnak, ha a munkafeladatai ellátása során, az ahhoz szükséges iratokért a téli időjárási körülmények között a munkáltató által térített tömegközlekedést igénybe véve az irodába menet a buszmegállóban a buszról történő leszálláskor a jeges járdán elcsúszik.

A fentiekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a jogerős közbenső ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdés alapján hatályában fenntartotta. Kötelezte az alperest a felperes felülvizsgálati költsége megfizetésére a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján. Az alperes a felülvizsgálati eljárási illetéket az ügyben még irányadó 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 15. §-a alapján köteles viselni.

Budapest, 2010. május 19.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, dr. Hajdu Edit s.k. előadó bíró, dr. Tálné dr. Molnár Erika s.k. bíró

A kiadmány hitelével: Nné tisztviselő